

Årsplan 2013
Miljøpunkt Amager

Indholdsfortegnelse

---

1. Indledning	3
Miljøpunkt Amagers vision	3
Miljøpunkt Amagers opgave	3
Historisk baggrund	4
Miljøpunkt Amagers geografiske område	4
Miljøpunkt Amagers arbejdsmetoder	5
Miljøpunkt Amagers roller	6
Lokalt miljøkontor	6
2. Indsatsområder	7
<u>Amager Øst</u>	
Vedvarende Energi	8
Grøn Bydel	9
Miljøambassadører	10
Elbiler og delebiler	11
Flere cyklister på Amager	12
Klimatilpasning	13
<u>Amager Vest</u>	
Affaldssortering	14
Virksomheder og Trafik	15
Klimatilpasning	16
<u>Andet</u>	
Netværksopbygning, debat og nærdemokrati	17
Formidling	18
Intern læring	18

1. Indledning

Denne årsplan beskriver den forventede indsats for 2013. Årsplanen bygger på indsatsområder udpeget i samarbejde med lokaludvalgene på Amager.

Årsplanen beskriver de mere overordnede rammer, herunder en beskrivelse af Miljøpunkt Amagers baggrund og de overordnede visioner, arbejdsmetoder, roller for miljøpunktet samt de prioriterede indsatsområder for 2013.

Miljøpunkt Amager er organiseret som en selvejende fond med egen bestyrelse, der har det overordnede ansvar. Hovedparten af miljøpunktets midler kommer fra lokaludvalgene på Amager.

Miljøpunkt Amagers vision

At alle finder glæde ved at bidrage til en bæredygtig udvikling, så Amager bliver en grønnere, sundere og smukkere del af København.

Miljøpunkt Amagers opgave

Det er Miljøpunkt Amagers opgave at bidrage til at børn, voksne, institutioner, skoler, boligforeninger, grundejerforeninger og virksomheder bliver opmærksomme på deres miljøpåvirkninger, ser dem i en større sammenhæng og får redskaber til at påvirke dem i en positiv retning. Sagt med andre ord er det ikke Miljøpunkt Amagers opgave at skabe ændringer direkte men via andre. Miljøpunktet skal motivere til aktiv deltagelse i udviklingen mod en bæredygtig udvikling.

Miljøpunktets udgangspunkt er lokalt med øje for regionale, nationale og globale sammenhænge. Der arbejdes ud fra miljømæssig bæredygtighed, men miljøpunktet har et helhedssyn på bæredygtighed, som også omfatter økonomiske, sociale, sundhedsmæssige og kulturelle elementer. Det vil sige, at Miljøpunkt Amager ikke tager initiativ til projekter, som ikke har en miljømæssig dimensi-

on, men omvendt gerne deltager, hvis projektet er bredere funderet end blot miljømæssigt.

Miljøpunkt Amager skal synliggøre og forstærke handlemulighederne og bidrage til at identificere og overvinde barrierer for en bæredygtig udvikling. Handlemulighederne styrkes bl.a. gennem lokal dialog, opbygning af netværk og formidling af relevant viden og andre kompetencer.

Miljøpunkt Amager ser sig selv som et lokalt laboratorium for bæredygtig udvikling. Et konkret sted hvor man kan bringe sin idé hen – få information om miljøforhold, hjælp til idéudvikling, kontakt til samarbejdspartnere, osv.

Historisk baggrund

Miljøpunkt Amager (tidl. Agendacenter Sundbyøster) blev etableret i efteråret 2003 på baggrund af et initiativ fra Kvarterløft i Holmbladsgade og Grøn Guide hos Krunch på Øresundsvej. Den endelig ansøgning til Københavns Kommune blev indsendt af Amager Erhvervsråd, Sundby Lokalråd, Agendaforeningen i Sundby, Grøn Guide hos Krunch og Kvarterløft i Holmbladsgadekvarteret. Siden opbyggede miljøpunktet et netværk og samarbejde med en række parter inden for kommunale forvaltninger, forsynings-selskaber og institutioner, interesseorganisationer, foreninger, medier, boligforeninger og virksomheder.

Kvarterløft i Holmbladsgade blev sat i gang i 1997 og afsluttet med udgangen 2003. Kvarterløft var i høj grad baseret på borgernes deltagelse i helhedsorienteret lokal udvikling. Der blev opbygget en solid viden og erfaring i kvarteret om et tværfagligt og tværsektorielt samarbejde mellem borgere og Københavns Kommune og ikke mindst en mangfoldighed af netværk. Beboerne i kvarteret har lagt meget energi i kvarterløftet, og fortsatte i Lokaludvalget for Amager Øst.

Grøn guide-projekterne i Holmbladsgadekvarteret og hos Krunch på Øresundsvej har med tilsvarende vision som Miljøpunkt Amager, skabt en række projekter, netværk og samarbejdsparter der er blevet bygget videre på i miljøpunktet.

Fra 1997 – 2000 havde Hørgården også en grøn guide ansat via boligselskabet 3B, som senere ydede konsulenthjælp til projektet med uddannelse af miljøambassadører i Urbanplanen. Et projekt som i høj grad har inspireret miljøpunktet, der siden 2005 har udannet 168 kvinder i miljøforhold.

Selvom Miljøpunkt Amager fra 2003-2008 kun dækkede Amager Øst har miljøpunktet samarbejdet med forskellige parter i Amager Vest. Det gælder f.eks. Arealudviklingsselskabet By & Havn (tidl. Ørestadsselskabet) om Ørestad Mobile Øko-haver, Partnerskabet i

Urbanplanen om mobile haver, miljøfestival og cykelkursus for kvinder samt en række virksomheder der har deltaget i forskellige miljøprojekter.

Fra årsskiftet 2007/2008 blev etableret nye lokaludvalg i de to bydele Amager Vest og Amager Øst, der bl.a. har til formål at fremme det lokale demokrati. Netop den lokale forankring har miljøpunktet til fælles med lokaludvalgene.

Fra januar 2008 har Miljøpunkt Amager dækket begge bydele: Amager Vest og Amager Øst og en opgørelser over projekter viser at fordelingen i 2010 var meget lige; hvilket også gælder bevillinger givet til lokale projekter fra Miljøpunkt Amagers miljøpulje.

Fra juli 2011 er Miljøpunkt Amager overgået til driftsstøtte fra lokaludvalgene på Amager (Amager Øst Lokaludvalg og Amager Vest Lokaludvalg). Støtten er beskrevet i en aftaletekst indgået mellem hvert enkelt lokaludvalg og Miljøpunkt Amager. I forhold til tidligere udvikles Miljøpunkt Amagers årsplan nu i dialog med lokaludvalgene og der vil derfor fremover blive en stærkere tilknytning mellem lokaludvalgene og Miljøpunkt Amager.

Miljøpunkt Amagers geografiske område

Geografisk dækker Miljøpunkt Amager bydelene Amager Vest og Amager Øst eller med andre ord Københavns Kommune på Amager. Området inkluderer Amager Fælled, Amager Strandpark, Islands Brygge, Sundby Øster, Sundby Vester og Ørestad – i alt bor 107.000 mennesker tilsammen i de to bydele Amager Vest og Amager Øst som er delt af Amagerbrogade. I Amager Øst bor der ca. 50.000 personer og i Amager Vest ca. 57.000 personer.

De to bydele har ikke et fælles centrum, men mange forskellige centre – f.eks. ved Amagerbro Metrostation, Islands Brygge, Solvangscentret, Amager Kulturpunkt, Prags Boulevard og Ørestad Boulevard. Bydelene har adgang til vand i både øst og vest; i havnebadet på Islands Brygge og stranden i Amager Strandpark. Der

er stort naturområde i Amager Fælled, og således gode muligheder for naturoplevelser der, mens der er mangel på grønne områder tæt på bebyggelsen.

Længst mod syd ligger villaområder i såvel Amager Vest som Amager Øst, mens områderne mod nord primært består af etagebebyggelse. Nye boligområder er kommet til i Ørestad, Islands Brygge samt ved Amager Strandpark. Både nye og gamle boligområder giver nye udfordringer. I Sundholmskvarteret er der både områdeløft og en boligsocial helhedsplan, også Gyldenrisparken, Urbanplanen og Holmbladsgadekvarteret har boligsociale helhedsplaner. Alle dele indeholder miljøindsatser som det er naturligt for Miljøpunkt Amager at være en aktiv spiller i.

Miljøpunkt Amagers arbejdsmetoder

Nærværende årsplan bygger videre på idéerne fra forrige årsplaner, samt de projekter der videreføres fra tidligere. Det drejer sig f.eks. om Bicycle Innovation Lab, uddannelse af miljøambassadører, virksomhedernes medarbejdertransport, foredrag for nybagte forældre og øget affaldssortering og genbrug.

Til denne årsplan har Miljøpunkt Amager fået input fra en række lokale aktører. Det gælder primært lokaludvalgene på Amager, men også Sundholmskvarterets områdeløft, Amagerbro Kultur, Amager Erhvervsråd, samt en række lokale ildsjæle. Årsplanen er blevet til i samarbejde med Miljøpunkt Amagers bestyrelse. Miljøpunkt Amager lægger vægt på:

Konkrete samarbejdsprojekter

- Miljøpunkt Amager vil i dialog med borgere og professionelle samarbejdspartner om at realisere konkrete miljøprojekter og -indsatser.
- Gennem opsøgende arbejde hvor erfaringsopsamling og formidling kombineres, f.eks. uddannelse af miljøambassadører, gøres projekter og indsatser konkrete og handlingsrettede.

Miljøpunkt Amager indgår i udviklingsprojekter på både idéudviklings- og organisatorisk plan.

Som eksempel kan nævnes:

- Udvikling og etablering af Bicycle Innovation Lab
- Netværk for Urbane Haver
- Samarbejde med Områdefornyelsen i Sundholmskvarteret

Nogle af udviklingsprojekterne vil udvikles til fyrtårne, der også lyser ud over bydelenes grænser.

Netværk og foreninger

- Miljøpunkt Amager vil samarbejde med eksisterende netværk og komme med faglige input og fornyet energi, samt bidrage til etablering af nye netværk, hvor der er behov for det.
- Miljøpunkt Amager har været med til at starte foreningerne Ørestad Urbane haver, Miljøambassadørforeningen, Sammen om Bryggen og Kogræsserforeningen i Sundby.
- Miljøpunktet forstærker gerne sin formidlingseffekt ved at formidle gennem "ambassadører", f.eks. arbejdsgrupper, i form af bestyrelsesmedlemmer, miljøgruppe i helhedsplan, viceværter, håndværkere og lærere.

Foredrag, udstillinger og møder

De kunne f.eks. være demonstration af forskellige miljøtiltag, eller en udstilling i forbindelse med et arrangement og de vil blive afholdt forskellige steder i bydelene. Nogle gange er stedet afgørende for succes, men først og fremmest er aktualitet en væsentlig præmis.

Miljøpunkt Amagers roller

Miljøpunkt Amager agerer i forskellige roller og arbejder med at blive bedre til at definere egne styrker og afgrænsninger. Nogle typiske roller er:

Organisator / Tovholder

Organisator / Tovholder på længere projektforsløb. Denne rolle indebærer typisk, at det er miljøpunktet der har overblikket og sørger for fremdrift i et projekt, men at der indgår såvel faglige samarbejdsparter som deltagere / målgruppe.

Netværksopbygger

Som netværksopbygger kan miljøpunktet "skabe ringe i vandet". Miljøpunkt Amager arbejder med netværk på flere måder, både blandt vores målgrupper – ved at støtte etablering af foreninger som Ørestad Urbane Haver og netværk for Miljøambassadører.

Rådgiverrollen

Rådgiverrollen påtager miljøpunktet sig kun i begrænset omfang. De ansatte i Miljøpunkt Amager er ikke specialister, men rådgiver i mindre omfang om energibesparelser, kompostering, materialevalg og lign. Når miljøpunktets egen viden ikke slår til indhentes den efterspurgte viden eller der henvises til relevante rådgivere.

Formidlerrollen

Formidlerrollen arbejder Miljøpunkt Amager meget med - dels på hjemmeside og nyhedsbrev, dels i pressemeddelelser, i videos og på plakater, og ikke mindst i mundtlige præsentationer af og dialog om miljøpunktets arbejde. Miljøpunktet prioriterer at blive bedre til formidlingsindsatsen, da det er den bedste metode til at nå en bredere målgruppe.

Fundraiserrollen

Fundraiserrollen påtager Miljøpunkt Amager sig i stigende grad, dels for at øge egne projektmidler, dels for at hjælpe lokale projekter til at blive realiseret.

Oversætterrollen

Oversætterrollen, hvor Miljøpunkt Amager formidler kendt viden om f.eks. energibesparelser. Miljøpunktet udlåner Spar-O-Meter og hjælper lånerne med at bruge apparatet og forstå resultaterne.

Kritiker- /udfordrerrollen

Kritiker- /udfordrerrollen, hvor miljøpunktet via debatmøder, artikler, happenings m.v. kan pirre samfundet og skabe debat eller nytænkning / ny handling. Fx visning af filmen Food Inc eller foredrag med Jacob Holst.

Mange roller

Miljøpunkt Amager har således mange roller, og prøver at afveje indsatsen, så miljøpunktet kan fungere som både initiativtager og frontløbere, men også som sparringspartner og medspiller i større og mindre samarbejdsprojekter. Miljøpunkt Amager er primært opstarter og udvikler og begrænser egentlig drift ved at søge at forankre denne hos relevante aktører.

Lokalt miljøkontor

Miljøpunkt Amager ligger i Kvarterhuset på Jemtelandsgade. Miljøpunkt Amager har faste daglige åbningstider, hvor der er åben henvendelser og spørgsmål fra alle borgere på Amager.

I Miljøpunkt Amager er der dagligt mulighed for gratis at låne ladcykel, låne elmålere, få gode råd og vejledning til om hvordan man kan spare strømmen, sortere sit affald, holde pesticidfri have, købe miljøvenligt i dagligdagen og meget mere.

Den daglige dialog og sparring med lokale samarbejdspartnere på Amager, gør Miljøpunkt Amager til en særlig lokal ressource for miljøarbejdet, kulturlivet og borgerdrevne aktiviteter på Amager.

2. Indsatsområder

I nærværende årsplan beskrives en række prioriterede indsatsområder, som det er aftalt med lokaludvalgene på Amager at Miljøpunkt Amager fokuserer på i 2013. Indsatsområderne er udvalgt og aftalt med hvert af de to lokaludvalg enkeltvis.

Udvælgelsen af de enkelte indsatsområder og deres indhold er resultatet, af en længere idéudvikling- og prioriteringsproces, som er blevet gennemført i samarbejde mellem lokaludvalgene og Miljøpunkt Amager. I løbet af året er der blandt borgerne blevet indsamlet ideer, tanker og forslag til hvordan miljøarbejdet skal gribes an. Dette sket i forbindelse med Miljøpunkt Amagers forskellige aktiviteter.

Sammenkoblingen mellem de aktuelle aktiviteter og fremadrettede prioriteringer har givet god mulighed for at udvikle og målrette Miljøpunkt Amager fremtidsplaner. Dette vil tydeligt kunne aflæses i denne årsplan, hvor projekterne i høj grad sigter på den lange bane og hvor der arbejdes mod at skabe en større faglig tyngde blandt medarbejderne og i det konkrete arbejde.

I Amager Øst er det aftalt, at Miljøpunkt Amager gør en særlig indsats i forhold Vedvarende Energi, Grøn bydel, Miljøambassadører, Elbiler og delebiler på Amager og cykelområdet og i forbindelse med udviklingen af en bydelsplan for Amager Øst.

I Amager Vest er det aftalt at Miljøpunkt Amager gør en særlig indsats i forhold til Affaldssortering og Virksomheder & Trafik.

Som noget nyt, vil der i øvrigt blive arbejdet med klimatilpasning i begge bydele. Klimatilpasningsindsatsen vil bygge videre på arbejdet med bydelsplanerne, hvor Miljøpunkt Amager i særlig grad har været involveret i arbejdet med klimatilpasning.

Under hvert indsatsområde er beskrevet et konkret prioriteret projekt med mål, metode, målgruppe, samarbejdsparter, succeskrite-

rier og projektleder. Nogle af indsatserne er stadig i planlægningsfasen, hvorfor der i beskrivelserne er forsøgt at give et forklarende overblik over mål og midler.

I tillæg til de prioriterede projekter vil der under de fleste indsatsområder også være beskrevet potentielle sekundære projekter. De sekundære projekter er projekter der lægger sig naturligt op de prioriterede projekter og som ligger i tråd med Miljøpunkt Amager generelle vision for det lokale miljøarbejde. Hertil kommer, at miljøpunktet løbende afsøger mulighederne for at tiltrække yderligere ekstern finansiering til indsatsområderne. Som forudsætning for dette, er det vigtigt at identificere fremtidige og potentielle projekter indenfor indsatsområderne.

Miljøpunktet vil i begrænset omfang og så vidt økonomien tillader det også arbejde med ikke prioriterede indsatsområder, dels af hensyn til den generelle borgerbetjening, dels fordi der kan vise sig nye muligheder og potentialer i forhold til fremtidige aktiviteter og eksterne støtte og fondsmidler.

Vedvarende Energi (Amager Øst)

Arbejdet med at omdanne energiproduktionen til vedvarende energi (VE), skal have en lokal forankring. Mange potentielle ejere og brugere af vedvarende energisystemer er imidlertid ofte meget usikre på, hvad der kan lade sig gøre, hvor stabile systemerne er og hvad prisen i sidste ende er. Derfor er det vigtigt med et lokalt og opsøgende informationscenter, der kan indsamle og formidle viden om VE-systemer.

Derudover er der generelt en opgave i, lokalt at informere om de miljømæssige fordele og praktiske forhold ved vedvarende energiproduktion.

Der er allerede i dag en række lokale vindmøllelaug – f.eks. Middelgrundens Vindmøllelaug, der gennem lokal organisering og kapitalindskyldelse opstiller vindmøller. Det samme kan lade sig gøre med solceller. Derudover har et demonstrationsanlæg ved Amagerforbrænding siden 2005 trukket geotermisk varme op fra Øresunds undergrund. Det er vigtigt at information og viden om disse tiltag bliver formidlet til borgerne i Amager Øst, med særlig sigte på at gøre VE-systemer lettilgængelige og lokalt prioriteret energisystemer – både i stor og lille skala.

En indsats for vedvarende energi stiller en række interessante samarbejdspartnere i sigte, som f.eks. Københavns Energi, Amagerforbrænding, Energistyrelsen, Energitjenesten og DONG Energy.

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
Information-center om VE på Amager	At sikre og formidle information om VE på lokalt niveau i Amager Øst.	Etablering af lokalt VE-informationscenter under Miljøpunkt Amager. Indsamling af viden og netværksopbygning.	Private, boligforeninger, borgergrupper, virksomheder	Københavns Energi, Amagerforbrænding, Energistyrelsen, DONG. Lokale udbydere af VE-systemer.	Etablering af et VE-informationscenter i Amager Øst målrettet lokale borgere	Asger Gad	Amager Øst

Sekundære projekter under Vedvarende Energi

- *Vindmølle/solcelle-laug.* Arbejde med etablering af lokale vindmølle-/solcellelaug

Grøn Bydel (Amager Øst)

Københavns Kommune har en strategi om at byen skal være grønnere - det gælder også for Amager. Det er imidlertid vigtigt, at vi på Amager selv er med til at bestemme "farven og formen" på det grønne.

Allerede nu findes der lokale initiativer i bydelen, som ikke bare gør byen grønnere, men som også inviterer til deltagelse og fællesskab.

I arbejdet med at gøre Amager Øst til en grønnere bydel, vil Miljøpunkt Amager fortsat understøtte og virke opsøgende i forhold til etablering af byhaver i gaderummet og i forbindelse med lokale byrumsprojekter.

Arbejdet for en grønnere bydel vil kunne ske i samarbejde med Center for Park og Natur i Københavns Kommune, samt en række lokale interessenter og frivillige.

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
Grønne Byrum	At sikre muligheden for byhaver i lokale byrumsprojekter samt at inspirere boligforeninger	At fungere opsøgende og fagligt understøttende i forhold til byrumsprojekter – enten i gården eller på gadeniveau	Boligforeninger, borgergrupper, frivillige	Prags Have, Boligforeninger, Center for Park og Natur, Kofoeds Skole	At viderefører Prags Have i 2013 og igangsætte mindst et borgerdrevent byhaveprojekt i Amager Øst i 2013	Hodan Osman	Amager Øst
Spis din by	At øge kendskab til den biologiske mangfoldighed på Amager	Foredrag og guidede ture	Borgere i Amager Øst	Amagers Plante-klub, Prags Have, Center for Park og Natur, Projektbasen	Afholdelse af mindst to arrangementer eller ekskursioner i 2013	Hodan Osman	Amager Øst

Sekundære projekter under Grøn bydel

- *Grønne partnerskaber.* Udvikle og opbygge netværk med faglig vejledning og administrativ opbakning til understøttelse af lokale grønne initiativer, der "bare vil lave noget grønt". Samarbejde mellem de københavnske miljøpunkter. Netværk for Urbane Haver.
- *Palermopark.* Koordineret samarbejde med Amager Øst Lokaludvalg om realisering af planerne for Palermopark.
- *Grønne tage.* Understøtte og tage initiativ til etablering af grønne tage i forbindelse med f.eks. private tagrenoveringer.

Miljøambassadører (Amager Øst)

Miljøpunkt Amager har i en årrække arbejdet med uddannelse af lokale frivillige miljøambassadører, der gennem familie, venner og naboer er med til at formidle og vejlede om energiforbrug, vandbesparelser og affaldshåndtering i hverdagen.

Indtil nu er der på Amager blevet uddannet 165 miljøambassadører. I samarbejde med bl.a. Projektbasen samt Sundholmskvarterets Helhedsplan vil arbejdet med miljøambassadørerne kunne fortsætte og videreudvikles. Desuden inddrages miljøambassadørerne i miljøpunktets arbejde med skoler i Amager Øst.

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
Skoler og Miljøambassadører	At engagere miljøambassadørerne i miljøpunktets arbejde med skoler	Udvikle samarbejde med skolerne og et forløb til eleverne (og forældre?)	Lokale skoler i Amager Øst, skolelærerne, eleverne (i indskoling og mellemtrin) og forældrene	Skoler i Amager Øst som miljøambassadørerne har børn. Miljøstyrelsen	Afholdelse af mindst et oplæg om miljø. Afholdelse af et bytemarked i forbindelse med Miljøstyrelsens kampagne	Hodan Osman	Amager Øst
Etniske Miljøambassadører og miljøformidlere	At understøtte miljøambassadørernes videreformidling At sikre større miljøviden hos beboerne i Amager Øst	Afholdelse af temaaftner om miljø og formidling.	Kvinder med anden etnisk baggrund end dansk. Familier til kursusdeltagerne	Den boligsociale helhedsplan i Holmbladsgadekvarteret, boligforeninger og ejendomsfunktionærerne	At miljøambassadørerne afholder mindst tre temaaftner om miljøforhold i lokale boligforeninger	Hodan Osman	Amager Øst

Sekundære projekter under Miljøambassadører

- *Understøttelse af netværket for etniske Miljøambassadører.* Sikre at de tidligere uddannede miljøambassadører mødes, får ny viden og fortsat er aktive som miljøambassadører.
- *Grønne besøg i boligforeninger.* Sikre større miljøviden hos beboerne på Amager, gennem Grønne besøg og formidlingsaktiviteter i boligforeninger.

Elbiler og delebiler (Amager Øst)

Fremtidens transportform er stadig under udvikling, og på Amager kan vi gøre en indsats for, at den bliver miljøvenlig. Gennem det sidste år har Miljøpunkt Amager i samarbejde med bl.a. Københavns Delebiler gennemført en forsøgsordning med udlån af elbiler. Brugen af elbiler via deleordninger, giver mulighed for at få adgang til en elbil – uden selv at skulle investere en masse penge i køb af bil.

Det videre arbejde med elbiler og delebiler kunne indeholde en forsøgsordning med afprøvning af el-delebiler specifikt på Amager.

I denne indsats vil der være mulighed for at søge midler hos bl.a. Center for Grøn Transport i Trafikstyrelsen, men også hos Københavns Kommune, der har særligt fokus på elbiler.

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
El-delebiler på Amager	At etablere en forsøgsordning med udlån af el-delebiler til borgere og virksomheder på Amager.	Fundraising via eksperterne pulje- og fondsmidler. Samarbejde med de øvrige miljøpunkter og Københavns Kommune. Gennemførelse af forundersøgelse/ projekt.	Borgere og virksomheder på Amager. Særligt beboere i etagebyggeri og virksomheder i klynger.	Miljøpunkterne i København, Københavns Kommune, Delebilfonden, Det Økologiske Råd.	At der i løbet af 2013 etableres en forsøgsordning på Amager, der fremmer brugen af el-delebiler på Amager	Claus Knudsen	Amager Øst

Sekundære projekter under Elbiler og delebiler på Amager

- *Informationskampagne.* Afholdelse for aktiviteter og event, der viser elbilen styrker og svagheder.
- *Bilfri Bykvarter.* Koordineret samarbejde med Amager Øst Lokaludvalg om realisering af planerne om etablering af bilfri bykvarter i området ved Prags Boulevard, Ved Amagerbanen og Amager Strandvej.
- *Vejledning af virksomheder (særligt Amagerbrogade).* Informere butikker og virksomheder om mulighederne for elbiler, delebiler og el-delebiler som virksomhedstransport i samarbejde med Delebilfonden eller andre, tilbyde en forsøgsordning med elbiler og/eller delebiler som virksomhedstransport enten til enkelte virksomheder eller til underafdelinger af transportnetværket (Islandsbrygge, Ørestad nord eller Ørestad syd)

Flere cyklister på Amager (Amager Øst)

Miljøpunkt Amager har gennem det sidste år haft et helt særligt fokus på cykelområdet gennem cykelprojektet "Bicycle Innovation Lab". Om alt går vel vil projektet fra 2013 kunne stå på egne ben og Miljøpunkt Amagers direkte involvering i organisering og administration kan erstattes af en mere generel opsøgende indsats på cykelområdet – dog stadig i tæt samarbejde med Bicycle Innovation Lab. Se mere om Bicycle Innovation Lab på: www.bicycleinnovationlab.dk

Et afgørende område for cykeltransporten i 2013 bliver arbejdet med udvikling og trafiksanering af Amagerbrogade. Miljøpunkt Amager vil fokusere på cykelområdet i arbejdet med udvikling af Amagerbrogade.

Miljøpunkt Amager ser i øvrigt et potentiale i arbejdet for etablering af lokale cykelstationer, hvorfra der kan udlånes ladcykler, cykeludstyr og værktøj. Dette vil bl.a. kunne ske på Amagerbrogade og i samarbejde med lokale bolig- og grundejerforeninger.

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
Amagerbrogade som cykelgade	At skabe forberede forhold for cyklister på Amagerbrogade	Deltagelse i udvikling og planlægning af helhedsplan for Amagerbrogade	Lokaludvalg, butikker på Amagerbrogade, Københavns Kommune,	Bicycle Innovation Lab, Copenhagenize Consulting, Amager Øst Lokaludvalg, Københavns Kommune	At cyklismen for en høj og konkret prioritering i den endelige helhedsplan for Amagerbrogade	Claus Knudsen	Amager Øst

Sekundære projekter under Flere cyklister på Amager

- *Bilfri Bykvarter*. Koordineret samarbejde med Amager Øst Lokaludvalg om realisering af planerne om etablering af bilfri bykvarter i området ved Prags Boulevard, Ved Amagerbanen og Amager Strandvej.
- *Videreførelse af Bicycle Innovation Lab*. Miljøpunkt Amager skal medvirke til videreførelse af cykelprojektet Bicycle Innovation Lab.

Klimatilpasning (Amager Øst og Amager Vest)

I forbindelse med udarbejdelse af bydelsplanerne for lokaludvalgene, har Miljøpunkt Amager været inddraget i arbejdet med at sikre bedre klimatilpasning på Amager. Arbejdet med klimatilpasning er først lige begyndt og fortsætter i 2013.

Indsatsen for klimatilpasning målrettes vejledning og opsøgende arbejde i forhold til etablering af fælles LAR-løsninger på Amager (Lokal Afledning af Regnvand) – herunder regnvandsanlæg, grønne tage og brug af regnvand til toiletskyl og lignende.

Fra Miljøpunkt Amagers hjemmeside vil det være muligt at hente information om konkrete løsninger og vejledning om økonomiske, juridiske og administrative forhold ved LAR-projekter.

Et særligt fokus vil sat på grundejer- og boligforeninger med henblik på at igangsætte større og fælles LAR-løsninger. Miljøpunkt Amager vil i den sammen forsøge at tiltrække statslige fonds- og puljemidler til konkrete LAR-projekter.

Klimatilpasningen vil foregå i både Amager Øst og Amager Vest.

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
LAR-løsninger på Amager	At sikre gennemførelse af LAR-løsninger på Amager.	Lokalt opsøgende arbejde om vejledning og igangsætning af lokale LAR-løsninger.	Borgere på Amager, grundejer- og boligforeninger.	Københavns Kommune, Københavns Energi, Orbicon.	Etablering af lokal ressourcebase for LAR-løsninger på Amager.	Claus Knudsen	Amager Øst & Amager Vest

Sekundære projekter under Klimatilpasning

- *Klimatilpasning i bydelsplanerne.* Koordineret samarbejde med Amager Øst Lokaludvalg og Amager Vest Lokaludvalg om realisering af bydelsplanerne på klimatilpasningsområdet.
- *LAR-demonstrationsprojekt.* Opbygning af lokalt LAR-demonstrationsprojekt

Affaldssortering (Amager Vest)

Al affald bliver enten genanvendt, forbrændt eller sendt til deponi. Korrekt sortering af affald er en forudsætning for en miljøvenlig håndtering af affald og en vigtig del af en fornuftig ressourceanvendelse.

Miljøpunkt Amager vil forsat sætte fokus på affaldssortering og ressourceforbrug. Dette vil foregå igennem samarbejde med lokale folkeskoler samt boligforeninger i Amager Vest. Med genetableringen af Hørgården nærgenbrugsstation, vil det være muligt at gennemføre aktiviteter, der i praksis inddrager den lokale affaldshåndtering og kildesortering.

Det vil i denne sammenhæng være oplagt at samarbejde med Center for Miljø i Københavns Kommune og Amagerforbrænding om de konkrete aktiviteter og midler til indsatsområdet.

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
Affaldssortering og Hørgården nærgenbrugsstation	At kendskabet til nærgenbrugsstationen øges. At indgå som sparingspartner i ifm. udformningen af "den nye nærgenbrugsstation"	Via forskellige aktiviteter	Lokale skoler og borgere i Amager Vest	Lokale skoler, Center for Miljø, affaldskontoret, Partnerskabet, skoler, klubber	Min. 2 aktiviteter på nærgenbrugsstationen samt deltagelse i borgerinddragelsesprocessen ifm. udformningen af "den nye nærgenbrugsstation"	Hodan Osman	Amager Vest
Affald, fuglefodring og rottebekæmpelse	At sætte fokus på fuglefodring i boligområder og konsekvenserne såsom stigning i antal af rotter.	At holde dialogmøder i boligforeninger og på skoler	Beboere i Amager Vest	Sundholmskvarterets Helhedsplan og Center for Miljø, Skadedyrsområdet	Afholdelse af mindst et dialogmøde	Hodan Osman	Amager Vest
Store byttedag	At sætte fokus på genbrug og ressourceforbrug	At holde byttemarked i samarbejde med forældrebestyrelsen og miljøråd i Peder Lykke Skole	Beboere i Amager Vest	Peder Lykke Skole Partnerskabet og andre skoler	Afholdelse af et byttemarked	Hodan Osman	Amager Vest

Sekundære projekter under Affaldssortering

- *Deltagelse i Danmark Naturfredningsforenings affaldsindsamling 2013*
- *Boligforeninger om affaldssortering.* Vejlede boligforeninger om affaldssorteringssystemer og mulighederne heri.

Virksomheder og Trafik (Amager Vest)

Virksomhederne på Amager spiller en vigtig rolle i den lokale trafikudvikling. Derfor er det vigtigt med dialog med virksomhederne om, hvordan deres medarbejdere kommer til og fra arbejde og hvordan medarbejderne transporterer sig i arbejdstiden.

Miljøpunkt Amager har over det sidste års tid etableret et samarbejde med Københavns Kommune om hvordan vi hjælper virksomhederne, med at give deres medarbejdere mere miljøvenlige transportvaner. Arbejdet har indtil videre været stærkest i Amager Vest, hvor de større virksomheder på Amager befinder sig.

Indsatsen er "mobility management" i praksis og på lokalt plan, hvilket der er stor interesse for og mange potentielle samarbejdspartnere i. Indsatsen har resulteret i etableringen af Transportnetværk Amager med deltagelse fra indtil videre 16 større virksomheder med tilsammen over 14.000 medarbejdere fordelt primært på Islandsbrygge og i Ørestaden.

Indsatsen på Amager vil blive koordineret med Center for Trafik i Københavns Kommune. Det vil være muligt at søge om midler til indsatsen bl.a. hos Center for Grøn Transport i Trafikstyrelsen. Indsatsen udvikles desuden i samarbejde med GATE21, der samler kommuner, erhvervsliv og vidensinstitutioner om at udvikle, afprøve og demonstrere nye klima- og energiløsninger.

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
Mobilitetsplaner i lokale erhverv	At videreføre og udvide Transportnetværk Amager. At få virksomheder på Amager med til at udarbejde og konkretisere mobilitetsplaner.	Kontakt og vejledning til lokale virksomheder gennem personlig henvendelse. Afholdelse af netværksmøder og gennemførelse af transportvane undersøgelser hos deltagende virksomheder.	Større Virksomheder på Amager. Særlig virksomheder i Øresund og Islands Brygge.	Københavns Kommune (Center for Trafik og Klima+), GATE 21, Dansk Cyklist Forbund, DSB Work Plus, Københavns Dele-biler, Bicycle Innovation Lab og lign.	Afholdelse af et netværksmøde i kvartalet, rekruttering af yderligere virksomheder til netværket, gennemførelse af transportvaneundersøgelser i virksomhederne.	Asger Gad	Amager Vest

Sekundære projekter under Virksomheder og Trafik

- *Ladcykler til lokale erhvervsdrivende.* Udvikling af tilbud til lokale erhvervsdrivende om opstilling af ladcykler til kundernes hjemtransport af indkøbte varer.
- *Eventuel etablering af et "Transportnetværk Amagerbrogade".* Samarbejde med Københavns Kommunes Center for Trafik om kontakt til butikker og erhvervsdrivende på Amagerbrogade med det formål at inddrage dem i processen omkring Amagerbrogadeprojektet.

Klimatilpasning (Amager Øst og Amager Vest)

I forbindelse med udarbejdelse af bydelsplanerne for lokaludvalgene, har Miljøpunkt Amager været inddraget i arbejdet med at sikre bedre klimatilpasning på Amager. Arbejdet med klimatilpasning er først lige begyndt og fortsætter i 2013.

Indsatsen for klimatilpasning målrettes vejledning og opsøgende arbejde i forhold til etablering af fælles LAR-løsninger på Amager (Lokal Afledning af Regnvand) – herunder regnvandsanlæg, grønne tage og brug af regnvand til toiletskyl og lignende.

Fra Miljøpunkt Amagers hjemmeside vil det være muligt at hente information om konkrete løsninger og vejledning om økonomiske, juridiske og administrative forhold ved LAR-projekter.

Et særligt fokus vil sat på grundejer- og boligforeninger med henblik på at igangsætte større og fælles LAR-løsninger. Miljøpunkt Amager vil i den sammen forsøge at tiltrække statslige fonds- og puljemidler til konkrete LAR-projekter.

Klimatilpasningen vil foregå i både Amager Øst og Amager Vest.

Prioriteret projekt	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
LAR-løsninger på Amager	At sikre gennemførelse af LAR-løsninger på Amager.	Lokalt opsøgende arbejde om vejledning og igangsætning af lokale LAR-løsninger.	Borgere på Amager, grundejer- og boligforeninger.	Københavns Kommune, Københavns Energi, Orbicon.	Etablering af lokal ressourcebase for LAR-løsninger på Amager.	Claus Knudsen	Amager Øst & Amager Vest

Sekundære projekter under Klimatilpasning

- *Klimatilpasning i bydelsplanerne.* Koordineret samarbejde med Amager Øst Lokaludvalg og Amager Vest Lokaludvalg om realisering af bydelsplanerne på klimatilpasningsområdet.
- *LAR-demonstrationsprojekt.* Opbygning af lokalt LAR-demonstrationsprojekt

Netværksopbygning, debat og nærdemokrati

Miljøpunkt Amager vil bidrage til at udvikle lokal handlings- og forandringskompetence i forhold til bæredygtig udvikling og understøtte organisering, der kan fremme dette. Miljøpunkt Amager vil desuden løbende søge at vedligeholde og udvikle samarbejdsrelationer med centrale lokale aktører om det lokale miljøarbejde på Amager.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-Partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
1. Fremme debat i lokale demokratiske fora	Skabe debat og folkeoplysning om aktuelle problemstillinger vedr. bæredygtig udvikling.	Arrangerer debatmøder og debatskabende aktiviteter og komme til udtryk i medierne lokalt og regionalt.	Borgere Beslutningstagere	Lokale demokratiske organer	At der gennemføres debatskabende aktiviteter hvert år og presseindlæg der har debatkarakter	Claus Knudsen	Amager Øst & Vest
2 Foredrag m.m. i kulturelle fora	At få formidlet miljøbudskaber ud og info om Miljøpunktet	Blande miljøforedrag med kulturelle foredrag	Borgere med kulturelle interesser	Biblioteker Kulturhuse	2 arrangementer i løbet af 2013	Hodan Osman	Amager Øst & Vest
3. Samarbejde mellem lokaludvalg og miljøpunkt	Et godt samarbejde med de to lokaludvalg i hhv. Amager Vest og Amager Øst.	Udvikling af årsplaner for det lokale miljøarbejde på Amager	Lokaludvalg i Amager Vest og Amager Øst	Lokaludvalg i Amager Vest og Amager Øst, medlemmer og ansatte	At det lokale miljøarbejde beholder et højt niveau på Amager	Claus Knudsen	Amager Øst & Vest

Formidling

Miljøpunkt Amager skal formidle både dybt og bredt, nytænkende og kreativt. Det gælder både formidling af lokale erfaringer og kontaktmuligheder, samt videreformidling af viden og inspiration fra regionale, nationale og globale kilder. Miljøpunktet vil opfordre virksomheder, borgere, lokaludvalg og Københavns Kommune til bæredygtig handling i forhold til miljøhensyn og klimaforandringer.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejdspartnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
1. At udvikle Miljøpunkt Amagers hjemmeside og deltage aktivt i et socialt medie.	At formidle effektivt og engagerende og at være et væsentligt udstillingsvindue for Miljøpunkt Amager. At åbne Miljøpunktet for kontakt.	Løbende udvikling og vedligeholdelse af hjemmesiden. Anvendelse af Face-book som bindeled til hjemmesiden, formidling af nyheder og eventinvitationer.	Alle Miljøpunktets målgrupper, med fokus på de, der aktivt søger mere viden og inspiration.	Evt. ekstern konsulenthjælp og/eller studerende.	En positiv respons i form af kontakter og opmærksomhed i det sociale medie.	Claus Knudsen	Amager Øst & Vest
2. At udsende nyhedsbreve.	At invitere til konkrete projekter og events som Miljøpunktet afholder, samt formidle om generelle miljøforhold .	Udsendelse af regelmæssige nyhedsbreve ud med relevant info og invitationer til miljøpunktets aktiviteter.	Alle Miljøpunktets målgrupper, med fokus på de, der aktivt søger mere viden og inspiration.	Relevante organisationer, lokaludvalg, kulturinstitutioner og andre samarbejdspartnere som Miljøpunktet arrangerer events og projekter med.	En positiv respons i form af nyhedsbrevsabonnenter og fremmøde ved arrangementer.	Claus Knudsen	Amager Øst & Vest
3. At være synlig i den lokale presse.	At formidle konkrete projekter og events som miljøpunktet deltager i. At udbrede kendskabet til miljøpunktet.	At skrive indlæg, give eller formidle interviews og isætte annoncer.	Lokalområdet bredt.	Amagerbladet, Bryggebladet, Ørestad Avis, Ama'røsten osv.	Ca. 10 gange i lokale aviser (ex. annoncer).	Claus Knudsen	Amager Øst & Vest
4. At formidle via de større medier og fagblade.	At få et bredere gennemslag og formidle Miljøpunkt Amagers tankegang udenfor bydelen.	At sende bidrag/pressemeddelelser og være åbne overfor interviewmuligheder.	Den danske offentlighed og specifikke nøglebrancher.	Medierne.	Omtale i mindst 3 større medier årligt.	Claus Knudsen	Amager Øst & Vest

Intern læring

Det er vigtigt at Miljøpunkt Amager og dets medarbejdere til stadighed er opkvalificeret til et niveau, hvor man fastholder overblikket og på væsentlig måde kan bidrage til nytænkning og udvikling.

Derfor skal der også i 2013 arbejdes med den interne læring i Miljøpunkt Amager, så projekterne under indsatsområderne holder deres høje faglige niveau og at borgerne på Amager kan tilbydes tidssvarende og relevant information om miljøfaglige forhold og mulige løsninger på lokale og globale miljøudfordringer.

	Mål	Metode	Målgruppe	Samarbejds-partnere	Succeskriterier	Projektleder	Geografi
Udvikle miljøpunktets miljøkompetencer	At miljøpunktet hjemtager og formidler viden og erfaringer fra miljøets frontløbere, videnskabelige og internationale kilder	Gennem kontakt til NGO netværk, faglige fora og den videnskabelige verden at fastholde kontakt med udviklingen. Læsning af relevant faglitteratur Deltagelse i konferencer og studieture o.l.	Medarbejdere	Eksempler: Andre miljøpunkter, Københavns Kommune, Energitjeneren, Det Økologiske Råd, DTU, RUC, KU, Suhrs Seminarium	At der er opnået væsentlig ny inspiration og viden som er videreformidlet.	Claus Knudsen	Amager Øst & Vest
Udvikle medarbejdernes formidlingskompetencer	At udvikle medarbejdernes evne til kommunikation og formidling	Kurser, praksis og evalueringer af praksis	Medarbejderne	Kursusudbydere	At alle medarbejdere har gjort noget for at udvikle sig	Claus Knudsen	Amager Øst & Vest
Erfaringsudveksling med Københavns Miljøpunkter	At sikre erfaringsudveksling mellem miljøpunkterne	Deltagelse i fælles møder mellem miljøpunkter samt deltagelse i organisering af møderne	Ansatte i de lokale Miljøpunkter	Miljøpunkterne i København	At møderne holdes ca. hver anden måned med et højt udbytte for alle deltagere	Claus Knudsen	Amager Øst & Vest